

vi aldeles skulle see bort fra, og mit Raisonnement har netop været det, at dersom vi her vedtage en Lov, hvori vi indføre Ordene „kirkelig Forpligtelse“, saa sætte vi os selv til at være Dommere i Spørgsmaalet om, hvorvidt det er en kirkelig Forpligtelse eller ikke.

Jeg troer netop, at det ikke er ønskeligt, at vi kaldes til Dommere i saadanne Spørgsmaal, og allermindst kaldes til Dommere dert, naar der ikke er nogen Nødvendighed for, at det skeer; og det er der aabenbart ikke. Der er ingen Anledning til, fordi man hæver de borgerlige Tvangsmidler med Hensyn til Barne-daaben, at fremkomme med en Udtalelse om, hvorvidt den vedbliver at være en kirkelig Forpligtelse eller ikke; thi det er Noget, som ligger under Rigsdagens Omraade. Saaledes har jeg tænkt mig, at Sagen bør stilles, men dersom der paa andre Steder skulde møde Hindringer for den Betragtningssaaende, og Lovforslaget derfor, hvis disse Ord gik ud, ikke skulde kunne blive ophøiet til Lov, saa har jeg allerede udtalt, at jeg ikke ønsker at fastholde mit Forslag. Ved at bringe det frem har jeg fundet Leilighed til at stille Sagen paa det Standpunkt, som jeg anseer for at være det rette, men kan ikke det Rette opnaaes, saa anseer jeg det for ønskeligt, at vi faae saa meget som muligt. Lad saa dette Udtryk blive staaende, og komme vi derved i Loven til at udtale Noget, som det var ønskeligt, at vi ikke havde udtalt, saa er Skylden ikke min. Med Hensyn til den Orden af Ordene, der omhandles i det subsidiaire Forslag, har den ærede Minister meent, at det dog vistnok alligevel vilde blive forstaaet saaledes, som Meningen utvivlsom maatte være, om den Forandring end ikke blev vedtagen, som jeg har til ladet mig at foreslaae; men den ærede Minister kjender sikkert langt bedre end jeg den hele Række af Misforstaaelser, som Love, hvis Ord i sig selv ere tydelige, kunne være udsatte for. Der udkommer neppe ret mange Love, uden at de forskjellige Ministerier bestormes med en Mængde Spørgsmaal om, hvorledes deres utvivlsomme Ord skulle forstaaes; men dersom det forholder sig saaledes, saa kan der vel neppe heller være Tvivl om, at den virkelige Mening, der er til-

stede i Forslagets § 1, ikke vil blive truffen (idetmindste er det ikke sandsynligt), naar det maa indrømmes, at Ordene ere stillede saaledes, at den naturlige Mening af dem er en Misforstaaelse. Jeg skal efter Ministerens Udtalelser tage mit principale Forslag tilbage.

Da det saaledes frafaldne Forslag ikke optoges af Noget, var det altsaa bortfaldet.

Bale: De yderligere Ændringer, som jeg omtalte ved Sagens 1ste Behandling, har jeg ikke stillet. Jeg omtalte allerede dengang, at jeg vilde lade det være afhængigt af den ærede Ministers Udtalelser. Det glæder mig forøvrigt ogsaa under denne Forhandling at have hørt det Princip mere og mere gjøre sig gjældende, at vi saavidt muligt skulde undgaae at berøre det Kirkelige; men for at kunne dette maae vi, saavidt det kan lade sig gjøre, i Lovgivningen stille det Kirkelige og det Borgerlige fra hinanden. Jeg haaber, at det forøvrigt laa i den ærede Ministers Udtalelse ved 1ste Behandling, at de Punkter, jeg berørte, dog virkelig ogsaa forjente nogen Opmærksomhed. Af Hensyn til, at en Mand, der i den Henseende har de største Fortjenester af Landet — (Ja, jeg kan gjerne nævne hans Navn, da det er knyttet til denne Sag, det er Spandet) — siden denne Lov kom frem, yderligere har udviklet, hvorledes der er andre Punkter, der fortjene lignende Opmærksomhed, skal jeg derfor til næste Samling, saavidt jeg kan, søge nøiere at udvikle disse Punkter, og forud tale med den høitagtede Kultusminister desangaaende, saafremt han vil gaae ind paa nogle Forandringer i denne Retning.

C. C. Møller: Jeg skal ikke indlade mig paa den sidste Talers Uttringer i det Hele — thi ellers maatte jeg modstige den Udtalelse af ham, at den Mand, som han nævnte, skulde have en overordentlig stor Fortjeneste af det Kirkelige heri Danmark — men hvad jeg vil holde mig til, det er den Uttring af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer), at vore professionelle Skrifter lade os i Uvisshed om, hvorvidt Barne-daaben er en velbegrundet kirkelig